

UGLJANSKI TRIPTIH, Zadar, Stalna izložba crkvene umjetnosti

LIT.: V Klaić, Građa za topografiju ličko-krbavske županije u srednjem vijeku, VjHAD, 1902, str. 133. — Gf. Szabo, SG, str. 208. — V. Heneberg, Lički građovi prošlih stoljeća, Lički kalendar, 1934. — R. Horvat, Lika i Krbava, II, Zagreb 1941, str. 136—139. — V. Mirosavljević, Ilirski grob iz Udbine, Opuscula archaeologica, II, Zagreb 1957. — A. Horvat, O spomenicima u Krbavi, Bulletin JAZU, 1959, I. — Krbavska biskupija u srednjem vijeku (zbornik), Rijeka—Zagreb 1988. — K. Patsch, Lika u rimsko doba, Gospić 1990 (pretisak). — A. Ht.

UDRUŽENJA, UMJETNIČKA → DRUŠTVA, UMJETNIČKA

UGLEŠIĆ, Ante, arhitekt (Božava na Dugome otoku, 3. IX. 1946). Diplomirao na Arhitektonsko-urbanističkome fakultetu u Sarajevu 1970 (J. Finci). Do 1976. djeluje u Zavodu za urbanizam i komunalnu djelatnost grada Zadra, potom u projektnome poduzeću »Donat«. Od 1991. djeluje kao samostalni arhitekt. — U svojim realizacijama uspješno povezuje lokalnu graditeljsku tradiciju s novim arhitektonsko-urbanističkim rješenjima. Važnija izvedena djela nalaze se u Zadru i okolici: kompleks »Marina« (1982—84), poslovna zgrada Tankerkomerca (1984—85), plažni objekt na kupalištu Borik (1987), ulaz na plažu Borik (1988), centar za otkup i distribuciju u luci Gaženice (1988—93).

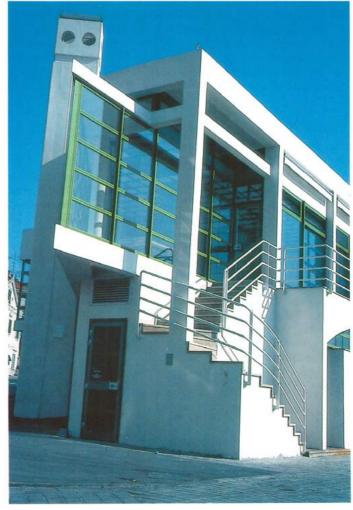
LIT.: G. Knežević, Kvalitet kroz različitost, ČIP, 1984, 4. — F. Gotovac, Suverena autorska ruka, ibid., 1986,1. — A. Rusan, Neue Wege und Anregungen zur Architektur in Kroatien (katalog), Berlin 1986. — Arhitektura u Hrvatskoj 1945—1985, Arhitektura, 1986, 196—199. — I. Maroević, Arhitektura i urbanizam u Hrvatskoj 1981—1985, ŽU, 1988, 43—44.

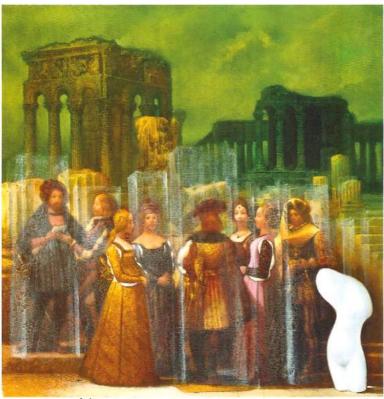
UGLJAN, selo na istoimenom otoku; sastoji se od više zaselaka. Bio je nastanjen već u prapov. doba (neolitičko oruđe, tumuli, utvrda s ostacima ilir. gradinske keramike na brdu Čelinjaku iznad Mulina). U doba rim. vladavine bio je obuhvaćen centurijacijom zadarskoga agera. Na više mjesta ostaci ant. arhitekture (Krševo, Muline, Batalaža, Mirine, Ćinta). Iz srednjega vijeka potječu: crkvica Sv. Petra (u ruševinama), crkvica Sv. Kuzme i Damjana te franjevački samostan (osn. 1430) s crkvom Sv. Jeronima, posvećenom 1447. U jednostavnu samostanskom klaustru upotrijebljeni su u sekundarnoj funkciji romanički kapiteli. Samostanska je crkva jednostavna gotička građevina s ravnom tavanicom i presvođenim svetištem. U Ugljanu ima nekoliko skromnih ljetnikovaca plemićkih porodica iz Zadra: Lipeus (poč. XVI. st., znatno pregrađen), Damiani-Vrgada (XVI. st., pregrađen), de Ponte (1653, uništen 1952), Stocco i Califi (poslije Brčić, u ruševinama). Vrijednih zlatarskih radova ima u župnoj crkvi (gotički križ, kalež i piksida, kasnogotički kalež iz 1515. donesen iz Brinja) te u samostanskoj crkvi (gotički ophodni križ), a ukrašenih nadgrobnih ploča na groblju (Pasini, Cedulini, Fanfogna iz 1700) i u samostanu (ploča modruškoga biskupa Šimuna Kožičića Begne, umro 1536).

LIT.: $C.\ F.\ Bianchi,\ Zara$ cristiana, II, Zadar 1879, str. $86-93.\ -V.\ Brunelli,\ Ugliano,\ II$ Dalmata, 1903, $92-98.\ -A.\ R.\ Filipi,\ Podrijetlo jednog ugljanskog kaleža, Radovi HIJZ,$

1954. — I. Petricioli, Ostaci srednjovjekovne arhitekture na otoku Ugljanu, Prilozi — Dalmacija, 1960. — A. R. Filipi, Arheološko-topografske crtice iz Ugljana, Diadora, 1960 — 61, 2. — I. Petricioli, Građevni i umjetnički spomenici srednjega vijeka na zadarskim otocima, u zborniku: Zadarsko otočje, Zadar 1974. I. Pet.

A. UGLEŠIĆ, zgrada u marini u Zadru

N. UGLJEŠIĆ, Udes

UGLJANSKI TRIPTIH, sastoji se od središnje table (52×82 cm), na kojoj je naslikana Majka Božja s Djetetom u ikonografskoj shemi Umiljenja unutar rezbarena okvira te kompozicija Marijina navještenja iznad luka okvira, i dvaju pomičnih krila (26,5×82 cm) na kojima su, u pravokutnim udubljenjima, naslikane po četiri scene: Rođenje Kristovo, Prikazanje u hramu, Preobraženje Kristovo, Krist pred Pilatom, Raspeće, Noli me tangere, Uzašašće, te pet svetačkih likova. Središnji dio slike upućuje na romaničko-bizantsku tradiciju, dok krilne slike odaju nadahnuće giottesknim gotičkim inovacijama, čime se datira u treće desetljeće XIV. st., a njezin se autor-anonimni slikar drži najkvalitetnijim predstavnikom jadranskoga slikarskoga kruga prije Paola Veneziana i njegove škole. Slika je pronađena 1954. u dvorištu jedne seoske kuće u Ugljanu te je očišćena i djelomično konzervirana. Nakon posljednje restauracije (1995/96) ocijenjena je kao izvanredno djelo i nalazi se u stalnom postavu SICU u Zadru. ilustracija na str. 381

LIT.: I. Petricioli, Triptih iz Ugljana, Peristil, 1963-64, 6-7.

E. Hi

UGLJEŠIĆ, Nebojša, slikar (Jastrebarsko, 3. II. 1940 — Zagreb, 7. XI. 1985). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1969 (M. Stančić). Bio je suradnik Majstorske radionice K. Hegedušića 1969—74. U ciklusima Nostalgije (1977), Čekanje (1982) i Sjećanja (do 1985) potvrdio se kao slikar zanatske perfekcije u kojoj se naslućuju načela postmodernističkoga eklekticizma. Njegovi romantični prizori i likovi sa starih fotografija bliski su načinu M. Stančića i V. Jordana (Polazak, 1977; Sve je samo uspomena, 1978), dok se u ekspresivnim scenama ljudske patnje približava Lj. Ivančiću. Njegove hipernaturalističke kompozicije iz posljednjega razdoblja (Udes, U prolazu, Pustinja — sve 1985) prepune su pov. asocijacija i scenografskih dosjetaka. — Samostalno je izlagao u Poreču (1971), Pančevu (1972), Zagrebu (1972, 1975, 1977, 1978, 1979, 1982), Beogradu (1976), Skoplju (1976), Splitu (1977), Vinkovcima (1978), Vukovaru (1978), Düsseldorfu (1978) i Dubrovniku (1979). Posthumna mu je izložba priređena u Zagrebu 1986.

LIT.: V. Maleković, Nebojša Uglješić (katalog), Zagreb 1972. — V. Bužančić, Nebojša Uglješić (katalog), Zagreb 1978. — I. Zidić, Sjećanje i suvremenost, u katalogu: XXV. annale, Poreč 1985. — V. Bužančić, Nebojša Uglješić (katalog), Zagreb 1986. — Ž. Sa.

UGRINOVIĆ, Ivan, slikar (? — Dubrovnik, oko 1461). Pretpostavlja se da se školovao u Veneciji. Radio je oltarne slike, ikone, štitove, škrinje, zastave i kućne oltariće po narudžbi cehova, dubrovačkih plemića i bos. vlastele. Surađivao više godina s drvorezbarom R. Vukčićem. God. 1427—28. ukrašavao palače Sandalja Hranića i Radosava Pavlovića u Dubrovniku. Na poziv Hranićev radio 1429. u bos. gradovima Ključu i Blagaju. Od mnogih oltarnih slika očuvan je samo poliptih u crkvi Sv.

Ivana Opata u Koločepu (1434—35), komponiran u dva horizontalna reda, obrubljena gotičkim trolisnim arkadicama. U donjemu je redu prikazano šest stojećih figura svetaca: apostol Petar (uništen), Sv. Nikola, Sv. Vlaho, Antun Opat, Ivan Krstitelj i apostol Pavao, a u sredini Majka Božja s Djetetom. U gornjemu je redu šest poprsja svetaca, od kojih je djelomično očuvano poprsje Sv. Katarine; u sredini je Raspeće, a s jedne i druge strane u posebnim poljima arhanđeli Gabrijel i Mihovil. Potpisao se na ukrašenu inicijalu u dubrovačkome statutu. — U Ugrinovićevu se slikarstvu spajaju biz. shvaćanje s gotičkim načinom rane dubrovačke škole.

LIT.: V. Lisičar, Koločep nekad i sad, Dubrovnik 1932, str. 82—86. — J. Tadić, Građa. — K. Prijatelj, Doprinos Ugrinoviću, Prilozi—Dalmacija, 1963. — V. Đurić, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1963. — K. Prijatelj, Dubrovačko slikarstvo XV—XVI. stoljeća, Zagreb 1968, str. 13—18. — G. Gamulin, Bogorodica s djetetom u staroj umjetnosti Hrvatske, Zagreb 1971, str. 25—27, 133. — K. Prijatelj, Dalmatinsko slikarstvo 15. i 16. stoljeća, Zagreb 1983, str. 19. — Zlatno doba Dubrovnika (katalog), Zagreb — Dubrovnika 1987.

UGRINOVIĆ, Nikola, član dubrovačkoga ceha drvodjelaca u XV/XVI. st., sin i suradnik S. Ugrinovića. — God. 1492. radi s ocem rezbareni poliptih za jedan oltar župne crkve Gospe od Šunja na Lopudu (nije se očuvao, osim možda nekih dijelova u zbirci župnoga ureda).

LIT.: J. Tadić, Građa. – V. Đurić, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1963.

UGRINOVIĆ, Stjepan, slikar (? — ?, 1497), sin slikara I. Ugrinovića. Učio u očevoj radionici u Dubrovniku koju je preuzeo nakon njegove smrti. Radio je i u Splitu kod slikara Dujma Vuškovića (1456). Iz arhivskih se dokumenata zna da je slikao poliptihe, ikone, oltarne slike, zastave, škrinje i zavjese u zajednici s ocem i dubrovačkim slikarima Ivanom i Petrom Ognjanovićem, te L. Dobričevićem i njegovim sinom Marinom, Matkom Alegretovićem i drvorezbarom Matkom Radosavićem za dubrovačke i tal. naručioce. Pripisuje mu se *Majka Božja s Djetetom* iz crkve Sv. Jakova na Pelinama u Dubrovniku (danas u Biskupskoj pinakoteci). Slikao je u kasnogotičkome stilu s pojačanim provincijskim značajkama, prihvaćajući renesansna shvaćanja L. Dobričevića. Katkada se javlja pod nadimcima *Zornea* i *Zornelić*.

LIT.: K. Kovač, Nikolaus Ragusinus und sein Zeit, Jahrbuch CC, 1917. — C. Fisković, Umjetnički obrt u Splitu, Zbornik Marka Marulića 1450—1950, Zagreb 1950. — J. Tadić, Građa. — V. Durić, Dubrovačka slikarska škola, Beograd 1963. — K. Prijatelj, Dalmatinsko slikarstvo 15. i 16. stoljeća, Zagreb 1983, str. 19—20. R.

UHLIK, Josip, slikar amater (Tuzla, 18. IV. 1896 — Zagreb, 2. XII. 1957). Bio je slikar Karađorđevića (*Petar II. Karađorđević* u Narodnome muzeju u Zrenjaninu). Radio je perom, tušem i akvarelom realističke vedute starih gradova (*Poznanovec, Ružica kraj Orahovice, Sisak, Slunj*); četrdesetak njegovih crteža čuva se u Hrvatskome povijesnome muzeju u Zagrebu.

LIT.: M. Schneider, Gradovi i krajevi na slikama i crtežima od 1800. do 1940 (katalog), Zagreb 1977. R.

UHLIK, Josip, arhitekt i urbanist (Tuzla, 19. IX. 1921). Diplomirao arhitekturu u Zagrebu 1948. God. 1948—58. djeluje u Rijeci, potom u Urbanističkome zavodu grada Zagreba (1958—71). Projektirao industrijske zgrade (glavna hala bivše »Jugoturbine« u Karlovcu, 1950; hale i upravna zgrada remontne baze u Bregani, 1955), škole (osmogodišnja škola u Rijeci, 1959), hotele (Rabac, 1962), aerodromske zgrade (pristanišna zgrada Zračne luke Zagreb, 1966, 1974). Izradio razvojne planove naselja Zapruđa, Sigeta i Sopota u Zagrebu. Sudjelovao na natječajima za zimsko plivalište u Rijeci (I. nagrada, 1950), hotel na Plitvičkim jezerima (I. nagrada, 1953), zgradu socijalnoga osiguranja u Rijeci (I. nagrada, 1958), urbanističko rješenje središta donjega grada u Zagrebu (I. nagrada, 1969).

LIT.: Arhitektura u Hrvatskoj 1945 – 1985, Arhitektura, 1986, 196 – 199. J. M. M.

UHLIK-HORVAT, Helena, kostimografkinja (Tuzla, 30. I. 1920). Studirala je kostimografiju u Parizu (1939) i slikarstvo na Akademiji u Zagrebu (1943—45). Od 1941. asistentica scenografije V. Žedrinskoga u zagrebačkom HNK, a od 1954. bavi se samo kostimografijom i pedagoškim radom. Opremila kostimima mnoge kazališne predstave te televizijske emisije i filmove. Samostalno izlagala u Sarajevu i Splitu (1977) te Zenici (1981).

LIT.: Repertoar hrvatskih kazališta 1840 – 1860 – 1980, I i II, Zagreb 1990. P. C.

UJEVIĆ GALETOVIĆ, Marija, kiparica (Zagreb, 20. X. 1933). Diplomirala na Akademiji u Zagrebu 1959 (F. Kršinić), gdje je od 1987. profesorica na kiparskome odjelu. Pohađala Central School of Arts u Londonu 1959/60. Od tada na poseban način nastavlja tradiciju hrv. figura-